

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И мэйл: ub@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn

2024 02 23 № 331
танай -ны № -т

Г НИЙСЛЭЛИЙН АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА, ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ
Д.БАТСҮХ ТАНАА

Нийслэлийн Аялал жуучлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан, санал дүгнэлтийг хүргүүлж байна.

Хавсралт *Ж.* хуудастай.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР *М.Эрдэнэжаргал*

002033160

D:\Desktop\2024\Word\Ясан бичиг\2024.02.23.NAJG.A5.docx

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024. 02. 23 № 332
танай -ны № -т

НИЙСЛЭЛИЙН АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА,
ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ
Д.БАТСҮХ ТАНАА

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Нийслэлийн Аялал жуучлалын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Нийслэлийн Аялал жуучлалын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бodoх бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бodoх бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно. Байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой онцлог асуудлуудыг нэгтгэн харуулав.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бodoх бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилтын хүрээнд 55 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 94.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнаж, үнэлэгдсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Няглан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын няглан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн зийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: НТАГ-2024/253/НА-СТА-ТШЗ

Цахим www.audit.mn	Хуудас:	Санхүү-нийцлийн аудитын хэлтсийн дарга Х.Тувшинбаяр Утас: 327734 Цахим хаяг: tuvshinbayarkh@audit.gov.mn
Улаанбаатар хот 2023 он		Аудитын мөнежер: Я.Алтанцэцэг Утас: 325093 Цахим хаяг: altantsetsegya@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ё.Лхагвадулам Утас: 325093 Цахим хаяг: lkhagvadulamyo@audit.gov.mn Аудитор: Б.Тэгшлхам Утас: 325093 Цахим хаяг: tegshlkamb@audit.gov.mn
Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.		

Агуулга

1. Хараат бус аудитын санал дүгнэлт	3-4
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5-13
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	14
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15-16
4. Аудитын тайлан.....	16
4.1 Ерөнхий зүйл	16
4.2 Материаллаг байдал	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.5 Завсрлын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	18
5. Аудитын илрүүлэлт.....	19-20
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НЗД	Нийслэлийн Засаг дарга
НЗДТГ	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
НИТХ	Нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

НИЙСЛЭЛИЙН АЯЛАЛ
ЖУУЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА,
ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ
Д.БАТСҮХ ТАНАА

2024. 02. 23

№

322

танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Нийслэлийн Аялал жуучлалын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Нийслэлийн Аялал жуучлалын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бodoх бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бodoх бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад санхүүгийн тайландаа толилуулаагүй асуудал гаралгүй болно. Байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой онцлог асуудлуудыг нэгтгэн харуулав.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бodoх бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гаралгүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилтын хүрээнд 55 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 94.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнаж, үнэлэгдсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>356,527,100.16</u>	<u>315,517,957.29</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	355,892,875.29	315,517,957.29
351	Түүхий эд материал	166,749,750.00	123,800,350.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	166,749,750.00	123,800,350.00
354	Хангамжийн материал	189,143,125.29	191,717,607.29
35410	Бичиг хэргийн материал	974,100.00	1,477,500.00
35420	Аж ахуйн материал	2,809,000.00	2,559,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,036,748.00	2,036,748.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	275,840.00	78,311.00
35470	Бусад хангамжийн материал	183,047,437.29	185,566,048.29
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>80,620,340.28</u>	<u>164,269,716.23</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	80,620,340.28	164,269,716.23
392	Биет хөрөнгө	44,220,340.24	32,269,716.19
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	79,542,371.00	69,077,491.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,761,706.49	-54,846,049.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	67,507,200.00	64,367,200.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-44,655,524.13	-46,524,924.82
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	6,960,000.00	6,960,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,372,000.14	-6,764,000.18
393	Биет бус хөрөнгө	36,400,000.04	132,000,000.04
39301	Програм хангамж	30,834,000.00	7,984,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,834,000.00	-7,984,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	39,500,000.00	146,200,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,099,999.96	-14,199,999.96
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>437,147,440.44</u>	<u>479,787,673.52</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>437,147,440.44</u>	<u>479,787,673.52</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	<u>437,147,440.44</u>	<u>479,787,673.52</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	60,000,000.00	60,000,000.00
51101	Өмч: - төрийн	60,000,000.00	60,000,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	<u>377,147,440.44</u>	<u>419,787,673.52</u>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	377,147,440.44	377,147,440.44
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	42,640,233.08
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>437,147,440.44</u>	<u>479,787,673.52</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	1,284,381,244.88	1,774,624,133.13
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	50,295,812.00	132,574,035.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	50,295,812.00	132,574,035.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	50,295,812.00	132,574,035.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	37,859,630.00	30,122,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	12,377,745.00	102,452,035.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,234,085,432.88	1,642,050,098.13
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	891,259,732.88	1,153,608,149.08
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	891,259,732.88	1,153,608,149.08
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	342,825,700.00	488,441,949.05
132001	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	342,825,700.00	488,441,949.05
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,171,539,937.48	1,731,983,900.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,171,539,937.48	1,731,983,900.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,156,037,145.03	1,727,051,200.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	259,370,511.79	447,924,892.53
210101	Үндсэн цалин	162,262,795.72	307,085,266.53
210102	Нэмэгдэл	55,664,322.84	64,933,429.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	21,123,999.23	33,776,000.00
210104	Урамшуулал	20,319,394.00	42,130,197.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалад төлөх шимтгэл	33,673,601.16	57,920,010.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,151,829.02	40,654,696.85
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,020,769.60	4,743,249.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,819,972.64	3,290,319.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	698,284.99	839,248.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,982,744.91	8,392,496.94
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	00.00	7,583,952.00
210304	Байрны түрээс	00.00	7,583,952.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,208,649.03	106,999,495.78
210401	Бичиг хэрэг	1,518,150.00	2,028,370.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,555,350.00	7,787,225.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,936,515.32	4,015,511.78

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	00.00	704,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	54,198,633.71	92,464,389.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	1,249,880.00
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	1,249,880.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, Үйлчилгээний төлбөр, хураамж	750,856,504.13	1,047,692,345.08
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	750,234,104.13	1,046,437,246.08
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	248,040.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	263,800.00	263,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	60,000.00	60,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	583,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	100,259.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,927,878.92	57,680,624.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,400,000.00	32,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	2,130,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	15,527,878.92	23,050,624.05
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,502,792.45	4,932,700.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,193,681.13	4,932,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	793,450.00	4,932,700.00
213404	Хөрөнгийн		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	112,841,307.40	42,640,233.08
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	112,841,307.40	42,640,233.08

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,271,957,578.88	1,672,172,098.13
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	37,872,146.00	30,122,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	37,872,146.00	30,122,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	37,872,146.00	30,122,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	37,859,630.00	30,122,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,234,085,432.88	1,642,050,098.13
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	891,259,732.88	1,153,608,149.08

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	891,259,732.88	1,153,608,149.08
132001	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	342,825,700.00	488,441,949.05
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	342,825,700.00	488,441,949.05
21	ҮРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>1,244,662,478.88</u>	<u>1,667,172,098.13</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,244,662,478.88	1,667,172,098.13
2101	Цалин холс болон нэмэгдол урамшил	1,228,525,461.56	1,662,239,398.13
210101	Үндсэн цалин	259,349,043.95	447,610,646.53
210102	Нэмэгдэл	162,262,795.72	303,544,073.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	55,642,855.00	64,933,429.00
210104	Урамшуулал	21,123,999.23	33,776,000.00
2102	Ажил олгогчоос ийгмийн даатгалад төлөх шимтгэл	20,319,394.00	45,357,144.53
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,673,601.16	57,600,031.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,151,829.02	40,100,030.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,020,769.60	4,717,651.19
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,819,972.64	3,606,920.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	698,284.99	834,128.57
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,982,744.91	8,341,300.58
210304	Байрны түрээс	00.00	7,583,952.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,306,515.32	13,835,081.78
210401	Бичиг хэрэг	1,464,650.00	2,019,720.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,905,350.00	7,095,850.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,936,515.32	4,015,511.78
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	00.00	704,000.00
2107	Томилотг, зочны зардал	00.00	1,249,880.00
210701	Гадаад албан томилотг	00.00	1,249,880.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	880,196,301.13	1,097,229,806.08
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	879,573,901.13	1,095,974,707.08
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	248,040.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	263,800.00	263,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	60,000.00	60,000.00

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	583,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	100,259.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,000,000.00	37,130,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,000,000.00	35,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	2,130,000.00
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	16,137,017.32	4,932,700.00
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	6,827,906.00	4,932,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	793,450.00	4,932,700.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>27,295,100.00</u>	<u>5,000,000.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	27,299,900.00	5,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	27,299,900.00	5,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	27,299,900.00	5,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	27,299,900.00	5,000,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-27,299,900.00</u>	<u>-5,000,000.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-4,800.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,800.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	60,000,000.00	264,306,133.04	324,306,133.04
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	60,000,000.00	264,306,133.04	324,306,133.04
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	112,841,307.40	112,841,307.40
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	60,000,000.00	377,147,440.44	437,147,440.44

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдл	60,000,000.00	377,147,440.44	437,147,440.44
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00
Орлогын тайландаа хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	42,640,233.08	42,640,233.08
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдл	60,000,000.00	419,787,673.52	479,787,673.52

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилаал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зориу	
		Батлагдсан толовлэгээ	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	573,359,900.00	518,563,949.05	54,795,950.95	90.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	573,359,900.00	518,563,949.05	54,795,950.95	90.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	568,359,900.00	513,631,249.05	54,728,650.95	90.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	422,345,800.00	379,462,678.53	42,883,121.47	89.8
210101	Үндсэн цалин	269,712,300.00	235,696,105.00	34,016,195.00	87.4
210102	Нэмэгдэл	74,050,000.00	64,933,429.00	9,116,571.00	87.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	43,560,000.00	33,476,000.00	10,084,000.00	76.9
210104	Урамшуулал	35,023,500.00	45,357,144.53	-10,333,644.53	129.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,565,300.00	49,364,710.74	6,200,589.26	88.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,899,400.00	34,500,015.05	1,399,384.95	96.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,995,500.00	4,058,825.80	2,936,674.20	58.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,378,800.00	3,079,860.21	298,939.79	91.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	844,700.00	702,363.49	142,336.51	83.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,446,900.00	7,023,646.19	1,423,253.81	83.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,903,800.00	7,583,952.00	3,319,848.00	69.6
210304	Байрны түрээс	10,903,800.00	7,583,952.00	3,319,848.00	69.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,074,800.00	13,835,081.78	1,239,718.22	91.8
210401	Бичиг хэрэг	1,466,000.00	2,019,720.00	-553,720.00	137.8

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210402	Тээвэр, шатахуун	7,708,800.00	7,095,850.00	612,950.00	92.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,800,000.00	4,015,511.78	784,488.22	83.7
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,100,000.00	704,000.00	396,000.00	64.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	62,340,200.00	61,254,826.00	1,085,374.00	98.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	60,000,000.00	59,999,727.00	273.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	248,040.00	251,960.00	49.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	370,000.00	263,800.00	106,200.00	71.3
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	60,000.00	60,000.00	50.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	990,000.00	583,000.00	407,000.00	58.9
210807	Газрын төлбөр	360,200.00	100,259.00	259,941.00	27.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2130000.00	2130000.00	0.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,130,000.00	2,130,000.00	0.00	100.0
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,000,000.00	4,932,700.00	67,300.00	98.7
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	5,000,000.00	4,932,700.00	67,300.00	98.7
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,000,000.00	4,932,700.00	67,300.00	98.7
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ YYCВЭР	573,359,900.00	518,563,949.05	54,795,950.95	90.4
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	543,359,900.00	488,441,949.05	54,917,950.95	89.9
132001	Орон нутгийн төсвөөс	543,359,900.00	488,441,949.05	54,917,950.95	89.9
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	30,000,000.00	30,122,000.00	-122,000.00	100.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,000,000.00	30,122,000.00	-122,000.00	100.4
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	18.00	18.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	17.00	17.00	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
------------	----------	-----------

I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,153,608,149.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,153,608,149.08
2101	Цалин холс болон нэмэгдэл урамшил	1,153,608,149.08
210101	Үндсэн цалин	68,147,968.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	67,847,968.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд толох шимтгэл	300,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,235,321.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,600,015.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	658,825.39
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	527,060.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	131,765.08
2107	Томилолт, зочны зардал	1,317,654.39
210701	Гадаад албан томилолт	1,249,880.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,249,880.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,040,974,980.08
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,153,608,149.08
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,153,608,149.08
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,153,608,149.08
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)-(II)-(I)	
	Монго, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Монго, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагааны чиглэлийн талаар: Тус байгууллага нь 2023 онд “Нийслэл Улаанбаатар хотыг үндэсний онцлог бүхий аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ өндөр хөгжсөн, олон улсад өрсөлдөх чадвартай хот болгон хөгжүүлэхэд оршино.” зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна. Энэхүү зорилгыг хангах чиглэлээр дараах зорилтуудыг тодорхойлжээ:

- Жуулчдыг татах аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг нэмэгдүүлж, зорин очих газрын дэд бүтцийг сайжруулах
- Аялал жуулчлалын салбарт инновацыг нэвтрүүлж, гадаад, дотоодын аялал жуулчлалыг хөгжүүлж, сурталчилгаа, маркетингийн ажлыг нэмэгдүүлэх
- Жуулчдын аюулгүй байдлыг хангах
- Мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах

- "Нийслэлийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх арга хэмжээ"-г боловсруулж, хэрэгжүүлэх
- "Ковидын дараах Нийслэлийн аялал жуулчлалыг сэргээх хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжүүлэх
- Зүүн Азийн Залуучуудын анхдугаар наадмыг өндөр түвшинд зохион байгуулах
- Хуулиар олгосон бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх
- Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах

3.2 Байгууллагын гадаад дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар: Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд тайлант онд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Аялал жуулчлалын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт орсон.
- ЗГ-ын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 241 дүгээр тогтоолоор төрийн захиргааны төв байгууллагын төрийн захиргааны болон төрийн тусгай албан тушаалын цалингийн хэмжээ, Засгийн газрын агентлаг, нутгийн захиргааны байгууллага болон төрийн захиргааны бусад байгууллагын төрийн захиргааны албан тушаалын цалингийн хэмжээ, төрийн үйлчилгээний бусад байгууллага болон төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад туслах албан тушаалын цалингийн доод хэмжээ шинэчлэн баталсан.
- ЗГ-ын 2023 оны 301 дүгээр тогтоолоор "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, үр дүн, мэргэжлийн түвшинг үнэлэх журам" баталж 9 дүгээр сараас хэрэгжиж эхэлсэн.
- ЗГ-ын 442-р тогтоолоор Журам шинэчлэн батлах тухай" Засгийн газрын 2023 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн 301 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам"-ын тав дугаар бүлэгт өөрчлөлт орж 12 дугаар сараас хэрэгжиж эхэлсэн байна.
- ЗГ-ын 203 дугаар тогтоолоор "Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай журам" тогтоолууд шинэчлэн батлагдсан байна.
- ЗГ-ын 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ны 382 дугаар тогтоолоор баталсан журамд өөрчлөлт оруулах журмын 5 дахь заалтад ЗГ-ын 2022 оны 489 дүгээр тогтоолоор нэмэлт өөрчлөлт орж 2023 оны 1 дүгээр сарын 2-оос хэрэгжиж эхэлсэн.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар: Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн А/97 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөн ажиллаж байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааны бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 42,640.2 мянган төгрөгөөр буюу 9.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	634.2	-	634.2
Урьдчилгаа	-	--	-
Бараа материал	355,892.8	315,517.9	-40,374.9
Үндсэн хөрөнгө	80,620.3	164,269.7	83,649.4
Нийт хөрөнгө	437,147.4	479,787.7	42,640.2
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	437,147.4	479,787.7	42,640.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	437,147.4	479,787.7	42,640.2

Дээрх хүснэгтээс харахад материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 40,374.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь 92,464.4 мянган төгрөгийн хангамжийн материал акталж устгасантай холбоотой байна. Тайлант онд худалдан авсан бараа материал 238,943.1 мянга, шатахууны урамшуулалт 752.0 мянга, нийт 239,695.1 мянган төгрөг нэмэгдэж, үйл ажиллагаанд 187,605.6 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэлд ашиглалтгүй байгаа болон их хэмжээгээр худалдан авч нөөцөлсөн материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 83,649.4 мянган төгрөгөөр өссөн. Тайлант онд худалдан авалт 5,000.0 мянга, НЗДТГ-аас шилжиж ирсэн Налайх дүүрэгт байрлах 101,700.0 мянган төгрөгийн 3000 м² газар, нийт 106,700.0 мянган төгрөг нэмэгдэж, акталж устгасан 36,454.9 мянган төгрөг хасагдаж, элэгдлийн зардалд 23,050.6 мянган төгрөг тооцсон байна. Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн өмнөх оноос 42,640.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнтэй холбоотой.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 636,527.7 мянга, нийт зарлагыг 636,527.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 84,448.9 мянган төгрөгөөр бууруулж 552,078.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Үүнд: Эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 107,300.0 мянга, томилолт зочны зардлыг 50,000.0 мянга, байр ашиглалттай холбоотой зардлыг 9,783.9 мянга, бараа ажил үйлчилгээний бусад зардлыг 9,400.0 мянга, нийт 176,483.9 мянган төгрөгөөр бууруулж, цалин хөлс, нийгмийн даатгалын шимтгэл 92,035.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн. Энэ нь төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой эд хогшил, урсгал засварын зардал болон хангамж бараа материалын худалдан авалтын зардлыг бууруулсан ч цалин хөлс, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн нэмэгдүүлснээс шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг цалин хөлс нэмэгдүүлэх шийдвэр тогтоомжтой холбогдуулан 21,281.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 573,359.9 мянган төгрөгийг баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 488,441.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, өөрийн орлого 30,122.0 мянга, нийт 518,563.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 518,563.9 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 518,563.9 мянган төгрөг буюу 90.4 хувьтай байгаа нь цалин хөлс 49,083.7 мянга хангамж бараа материалын зардал 5,712.2 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт /мянган төгрөгөөр/
1	71713 хөтөлбөр	573,359.9	518,563.9	54,795.9	90.4
1.1	80101 арга хэмжээ -Үндсэн үйл ажиллагааны зардал, цалин хөлс, ашиглалтын зардал	568,359.9	513,631.2	54,728.7	90.4
1.2	80802 арга хэмжээ – урсгал шилүүлэг, шагнал урамшуулал, буцалтгүй тусламж	5,000.0	4,932.7	63.7	98.6

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд НЭД-ийн захирамжаар хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нийт 1,176,984.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт оржээ. Үүнээс цалин урамшуулал, НДШ-ийн

зардалд 76,383.3 мянга, томилолт зочны зардалд 1,249.9 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр 1,040,975.0 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 35,000.0 мянга, нийт 1,153,608.1 мянган төгрөг зарцуулж, үлдэгдэл 23,375.9 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэнийг санхүүжилт бууруулан тайлагнасан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн авлага, өр төлбөрийн үлдэгдэлгүй байх, анхан шатны маягт хөтлөхтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг НТАГ-ын Санхүү-нийцлийн аудитын хэлтсийн ахлах аудитор Ё.Лхагвадулам, аудитор Б.Тэгшлхам нар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Я.Алтанцэцэг, хэлтсийн дарга Х.ТҮвшинбаяр, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор М.Эрдэнэжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Нийслэлийн Баянзүрх дүүргийн Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Нийслэл дэх Төрийн аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/33 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт зардлын 1,171,539.9 мянган төгрөгөөс 2.0 хувиар буюу 23,430.8 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж өхөнцөн төслийн холбоотойгоор байгууллагын батлагдсан бүтэц орон тоог хэмнэж, хавсрал ажиллаж, үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад хөрөнгө худалдан авалт, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлыг 54,795.9 мянган төгрөгөөр хэмнэж ажилласан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажилласан эсэхийг гүйцэтгэлийн тайлан болон судалгаанаас дүгнэж үзэхэд дэд дарга, орлогч дарга, зөвлөх албан тушаалын орон тоогүй, бараа материалын худалдан авалтын төсөв буурсан, ашиглалтгүй болон нөөцөлсөн бараа материал байхгүй, давхардуулан олгосон тэтгэмж урамшуулал байхгүй, гар утасны төлбөрт зардал гаргаагүй, байгууллага хамт олныг сурталчилсан видео контент хийгээгүй, байр талбайн ашиглалтын зардал тохируулгатай тоолуур ашигладаг байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 4 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Нийслэлийн Аялал жуулчлалын газар нь Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод мэдээлбэл зохих 3,642,304.3 мянган төгрөгийн 117 мэдээллээс 117 мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

ТБОНӨХБАУХАТХ хууль, тогтоомжтой холбоотой хэрэгжилтийг үзэхэд хөрөнгийн худалдан авалтад материаллаг хэмжээний зөрчил илрээгүй болно.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн заалттай нийцсэн, бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцэж байна гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

2023 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар 124,179.1 мянган төгрөгийн 4 алдаа, зөрчил илрүүлж, зөрчлийг арилгах зөвлөмж өгсөн.

Завсрын аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг шалгахад 4 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 3,152.7 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Хүснэгт 3 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	4	3,152.7	4	3,152.7	100.0
Нийт дүн	4	3,152.7	4	3,152.7	100.0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тайлант онд 36,933.8 мянган төгрөгийг тээвэр, шатахууны зардалд зарцуулсан үүнээс дуудлагын автомашинд 7,787.2 мянга, нэмэлт санхүүжилтийн арга хэмжээнд Сити тур аялалын автобусанд 29,146.6 мянган төгрөг байна. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудлаар тээврийн зардал, шатахууны зарцуулалтын түүний үр өгөөжийн талаар үзэхээр тооцон төлөвлөв.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 20,764.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрсэнд 3 зөвлөмж өгсөн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой

Илрүүлэлт-1: Нэмэлт санхүүжилтээр хэрэгжүүлсэн зарим төсөл хөтөлбөр арга хэмжээний төсвийн задаргаагүй багцаар баталсан, төсвийн зарцуулалтын тайлангүй, тодорхой төсөвлөгөөгүй нэмэлт ажилд 18,405.0 мянган төгрөг зарцуулсан нь төсөв хяналтгүй, үр ашиггүй зарцуулагдах үр дагавар бий болгосон байна. Энэ нь Нягтлан бodoх бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.4 "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх" заалтыг хэрэгжүүлээгүй, "Үнэлгээ ба хуваарилалт", "Иж бүрэн байх" "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийхгүй байх, хөтөлбөр арга хэмжээнд төсөв баталж, төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж байх.

Илрүүлэлт-2: "Эрүүл Монгол хүн" төслийн шинжилгээний багцтай давхцуулан, албан хаагчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулан 1,759.0 мянган төгрөг зарцуулсан нь төсөв хяналтгүй зарцуулах үр дагаварт хүргэж байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1 төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" заалт хэрэгжээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийг үр ашигтай төлөвлөж зарцуулах.

Илрүүлэлт-3: Сити тур аяллын 2 автобусны гражын төлбөрийн гэрээний нөхцөл тодорхой бус, тайлант онд 600.0 мянган төгрөг илүү шилжүүлснийг урьдчилж төлсөн зардлаар бүртгээгүй нь тайлант үеийн зардал буруу тайлагнах, ашиглалтын зардал төсөвлөгдсөнөөс илүү, хяналтгүй зарцуулагдах үр дагавартай. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бodoх бүртгэлийн журам", Нягтлан бodoх бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-т "Үнэн зөв байх" заалт хэрэгжээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Гэрээг тодорхой нөхцөлтэйгөөр хийж, гүйцэтгэлийг дүгнэж, зардлыг тайлант үед үнэн зөвөөр тайлагнах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 8 дугаар сарын сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:								Хариуцлага тооцуулах албан шаардлагага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал
			Төлбөр ийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
	Toо	Дүн	Тоо	Дүн	Toо	Дүн	Toо	Дүн	Toо	Дүн	Тоо	Дүн
Нэмэлт санхүүжилтээр хэрэгжүүлсэн зарим төсөл хөтөлбөр арга хэмжээний төсвийн задаргаагүй багцаар баталсан, төсвийн зарцуулалтын тайлангүй, тодорхой төсөвлөгдөөгүй нэмэлт ажилд зарцуулсан	1	18,405.0					1	18,405.0				
Албан хаагчдын эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээ нь "Эрүүл Монгол хүн" төслийн шинжилгээний багцтай давхацуулан 1,759.0 мянган төгрөг зарцуулсан	1	1,759.0					1	1,759.0				
Сити тур аялалын 2 автобусны гражын төлбөрийн гэрээний нөхцөл тодорхой бус, тайлант онд 600.0 мянган төгрөг илүү шилжүүлсэнийг урьдчилж төлсөн зардлаар бүртгээгүй	1	600.0					1	600.0				
Дүн	3	20,764.0					3	20,764.0	-	-	-	-

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭИ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр - нийслэлийн Аялал жуулчлалын газар
Тайлант хугацаа: 2023 он
Аудитын код: НГАГ-2024/253/НА-СА-ТШ3

№	АГАДУТ	АГАДУТ-ИНД ДЭД АНГИ	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөгөөр/	Материал-лаг эсэх	Үр өгөжжөөр тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт		Алдаа зөрчлийн ангилаал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн	Гаргасан шийдэл
							стандартын заалт	хууль тогтоомжийн заалт					
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Ажил гүүргээний аянг	Мөнгөн хөрөнгө	Нэмэлт санхүүжилтээр хэрэгжүүлсэн зарим төсөл хөтөлбөр арга хэмжээний төсвийг задаргаагүй багцаар баталсан, төсвийн зарцуулалтын тайллангүй тодорхой төсвөлгөөгүй нэмэлт ажилд төсвийг үр ашигтүй зарцуулсан (A/645 захирамж 8.6 сая A/421 захирамж 3.0 сая A/676 захирамж 0.5 сая A/859 захирамж 6.0 сая A/983 захирамж 0.3 сая)	18.405.0	тийм	үгүй	УСНББОУС-29 Санхүүгийн хэрэглүүр хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт MNS-6817-4 2020 стандартын 5.2.1.7.2 Их бүрэн байж-санхүүгийн тайланд егех дүгнэлтэд нөлөөлж болзошгүй гүйлгээ, үйл явдал дансны үлдэгдэл тодруулыг орхигдуулалгүй тусгассан байх	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиян 20 дугаар зүйлийн 20.1.4 "учин төөвлөр бус анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил гүйлгээг бүртгэхгүй байх", 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бурдлагыг ажил гүйлгээг бүртгэх санхүүгийн тайланд тусгассан байх	Нягтлан бодох бүртгэл тайлгантай холбоотой	Анхан шатны бурдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийгүй байх хөтөлбөр арга хэмжээнд төсвөр батлаж зориулалтын дагуу зарцуулж байх			Зөвлөмж өгөх
2	Ажил гүүргээний аянг	Мөнгөн хөрөнгө	Албан хаагчдын эрүүл мэндийн үзлэг 5 хүн хамраулсан зарим шинжилгээ нь "Эрүүл Монгол хүн" төслийн шинжилгээний багцтад давхсан байна	1.759.0	үгүй	үгүй	НББОУС-1 Санхүүгийн тайллангийн толилуулга MNS-6817-4 2020 стандартын 5.2.1.7.2 Их бүрэн байж-санхүүгийн тайланд егех дүгнэлтэд нөлөөлж болзошгүй гүйлгээ үйл явдал дансны үлдэгдэл тодруулыг орхигдуулалгүй тусгассан байх	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиян 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бурдлагыг ажил гүйлгээг бүртгэх санхүүгийн тайланд тусгассан байх	Нягтлан бодох бүртгэл тайлгантай холбоотой	Анхан шатны бурдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийгүй байх хөтөлбөр арга хэмжээнд төсвөр батлаж зориулалтын дагуу зарцуулж байх			Зөвлөмж өгөх
3	Ажил гүүргээний аянг	Мөнгөн хөрөнгө	Сити тур аялалын 2 автобусны гракын төлөврийн гэрээний нөхцөл тодорхой бус тайлант онд 600.0 мянган төгрөг илүү шилжүүлсэнгүй үрдүүчилж төлсөн зардаар тооцоогүй	600.0	үгүй	үгүй	НББОУС-1 Санхүүгийн тайллангийн толилуулга MNS-6817-4 2020 стандартын 5.2.1.7.2 Их бүрэн байж-санхүүгийн тайланд егех дүгнэлтэд нөлөөлж болзошгүй гүйлгээ үйл явдал дансны үлдэгдэл тодруулыг орхигдуулалгүй тусгассан байх	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиян 5 дугаар зүйлийн 5.1-т "Үнэн зөв байх" СС-ын 388 дугаар тушал	Нягтлан бодох бүртгэл тайлгантай холбоотой	Анхан шатны бурдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийгүй байх хөтөлбөр арга хэмжээнд төсвөр батлаж зориулалтын дагуу зарцуулж байх			Зөвлөмж өгөх
Дүн				20.764.0									

Бэлтгэсэн:

Аудитор

Б. Тэгшлхам
Б. Рхагвадулам
Н. Алтанцэцэг
Х. Түвшинбаяр
1117145633
УХА0612 9077278

Огноо

Танилцах зөвшөөрсөн:

Дарга
Ахлах нягтлан бодлогч

Д. Батсүх
Огноо:

Д. Уянга
Огноо:

Аялал жуулчлалын газар

Тайлант он:

2023 он

2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг /СТАУС/
файлаар хүлээн авахад тулгасан үзүүлэлтийн нэгтгэл

Бэлтгэсэн огноо:

2024.01.24

Данс кол	Үзүүлэлт	Үлдэгдэл	дүн	Тодруулга дүн	Зөрүү	Тайлбар
Баланс	Нийт хөрөнгө эх үүсвэрийн тулгат	C1	437,147,440.44	437,147,440.44	-	
		C2	479,787,673.52	479,787,673.52	-	
	Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээг мөнгөний эхний эцсийн үлдэгдлийн зөрүүтэй тулгах.		-	-	-	
Үр дүн	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн тайлант оны үйл ажиллагааны нийт үр дүнг Санхүүгийн байдлын тайлангаархи тайлант үеийн үр дүнтэй тулгах		42,640,233.08	42,640,233.08	(0.00)	
	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн Өмнөх оны үйл ажиллагааны нийт үр дүнг Санхүүгийн байдлын тайлангаархи эхний үлдэгдлийн тайлант оны үр дүнтэй тулгах		112,841,307.40	112,841,307.40	(0.00)	
	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн тайлант оны үйл ажиллагааны нийт үр дүнг Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаархи тайлант үеийн үр дүнтэй тулгах		42,640,233.08	42,640,233.08	(0.00)	
	Өмнөх оны нийт үр дүнг орлого зарлагын зөрүүтэй тулгах		112,841,307.40	112,841,307.40	-	
	Тайлант оны нийт үр дүнг орлого зарлагын зөрүүтэй тулгах		42,640,233.08	42,640,233.08	-	
	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн барагийн орлого хэсэгт тусгасан үнэ төлбөргүй ирсэн барааны орлогын хүлээн зөвшөөрсөн дүнг Баарын материал. Үндсэн хөрөнгийн тодруулгын тайлангийн Хандиваар болон шилжүүлэн авсан дунтэй		102,452,035.00	102,452,035.00	-	
	Тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлын дүнг үндсэн хөрөнгийн тодруулгын элэгдлийн зардлын дунтэй тулгах		23,050,624.05	23,050,624.05	-	
	Тайлант онд хөрөнгө худалдсаны олз, гарзын дүнг үндсэн хөрөнгийн тодруулгын дунтэй тулгах		-	-	-	
	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн эхний үлдэгдэл эцсийн үлдэгдлийн зөрүүг Үр дүнгийн тайлангийн элэгдлийн зардлтай тулгах		23,050,624.05	13,404,255.95	36,454,880.00	Хасагдсан YХ-ийн элэгдэл
	Мөнгөн гүйлгээний орлого Төсвийн гүйцэтгэл, нэмэлтийн эх үүсвэр хадаалалт		1,672,172,098.13	1,672,172,098.13	-	
	Мөнгөн гүйлгээний нийт зардлыг Төсвийн гүйцэтгэл. Нэмэлтийн зарцуулалттай харьцуулалт		1,672,172,098.13	1,672,172,098.13	-	
	Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээг YAMG, CYAMG, HOYAMG-ний дүнгүүдтэй тулгах		-	-	-	
	Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлангийн худалдаж авсан дүнг Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн худалдаж авсан урт хугацаат хөрөнгөтэй тулгах		5,000,000.00	5,000,000.00	-	Худалдаж авсан YХ-ийн үйл ажиллагааны зардлаар алдаатай тайлагнасан
	Шалгах баланс		-	-	-	Худалдаж авсан YХ-ийн тайландаа
	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн тайлант оны эхний үлдэгдлийг Санхүүгийн байдлын тайлангийн эхний үлдэгдэлтэй тулгах		437,147,440.44	437,147,440.44	-	
	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн тайлант оны эхний үлдэгдлийг Санхүүгийн байдлын тайлангийн эхний үлдэгдэлтэй тулгах		479,787,673.52	479,787,673.52	-	

	Цэвэр хөрөнгө/өмчийн			
Хөрөнгийн дахин үнэлгээ	Өмчийн өөрчлөлтийн тайланийн дахин үнэлгээний дүнг санхүүгийн байдлын тайлангийн дахин үнэлгээний нөөцийн тайлант үлдэгдлэлтэй тулгах			
	Өмчийн өөрчлөлтийн тайланийн Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт дүнг санхүүгийн байдлын тайлангийн Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтэй тулгах			
	Дт Биет бус хөрөнгө Kt/Эзэмшигчийн өмчийн бусад хэсэг/ Дахин үнэлгээний зардал/гарз/	146.200.000.00	146.200.000.00	- газар
	Дахин үнэлгээ дэлгэрэнгүй бүртгэлээр Дахин үнэлгээ СБТ/ӨӨТ	-	-	-
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланийн үзүүлэлтийн тулгант	Төсвийн гүйцэтгэлийн зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг мөнгөн гүйлгээний болон нэмэлт санхүүжилтийн нийт орлоготой тулган шалгах	518.563.949.05	518.563.949.05	-
	Төсвийн гүйцэтгэлийн зарлагын дүнг Мөнгөн гүйлгээний зарлагын дүн. Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн зарлагын дунтэй тулгах	518.563.949.05	518.563.949.05	-
	Нийт зарлагыг санхүүжүүлэх батлагдсан төлөвлөгөө гүйцэтгэлийг тулгах	573.359.900.00	518.563.949.05	54.795.950.95
	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн батлагдсан төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг тулгах	573.359.900.00	518.563.949.05	54.795.950.95
				MX үлд. буцаан төвлөрүүлэлт Мөнгөн хөрөнгө үлдэгдэл+ буцаан төвлөрүүлсэн

Бэлтгэсэн:

Аудитор

Зөвшөөрсөн:

Нягтлан бодогч

Б Тэгшлхам

Д Уянга